

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15C/217/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6115223563
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Benčová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2016:6115223563.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Benčovou, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporcovi: Q. O., A.. XX. XX. XXXX, A. A. S. F. A. E. X., toho času na neznámom mieste, štátny občan SR, v konaní zast. S. Š., súdnou tajomníčkou Okresného súdu Banská Bystrica, o zaplatenie sumy 119,50 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľa zamietá.

Odporcovi náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa cestou právneho zástupcu podaným návrhom, ktorý došiel dňa 26. 11. 2015 domáhal, aby súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť mu sumu 119,50 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 119,50 Eur od 26. 04. 2013 do zaplatenia, ako aj trovy konania titulom zaplateného súdneho poplatku vo výške 16,50 Eur a trov právneho zastúpenia navrhovateľa vo výške 59,98 Eur.

Súd za účelom zistenia súčasného pobytu odporcu vykonal potrebné opatrenia. Zistil, že žalovaný účastník má nahlásený trvalý pobyt na adrese obec X.. Na dotaz zo správy z obce X. vyplýva, že menovaný sa tu nezdržuje od roku 2007 a jeho pobyt je neznámy. Súd sa pokúsil doručiť odporcovi súdnu zásielku obsahujúcu žalobný návrh s prílohami na adresu S. XX, W. W., ktorá sa vrátila súdu neprevzatá. OO PZ Banská Bystrica - východ oznámil, že od dcéry menovaného bolo zistené, že tento nebýva na označenej adrese, ale žije ako bezdomovec v W. W.. Vykonalé previerky skončili s negatívnym výsledkom. V dôsledku neznámeho pobytu žalovaného účastníka preto tomuto okresný súd uznesením č. k. 15C/217/2015-50 zo dňa 22. 04. 2016 ustanovil opatrovníka v osobe S. Š., súdnej tajomníčky tohto súdu, s ktorou ďalej konal (ust. § 29 O.s.p.).

V danej veci ide o drobný spor (§ 200ea O.s.p.). Preto podľa § 115a ods. 2 O.s.p. súd nenariadil vo veci pojednávanie a rozhodol na základe pripojených listinných dôkazov.

Súd sa oboznámil s týmito listinnými dôkazmi: zmluva o poskytovaní verejných služieb Fix zo dňa 27. 09. 2012, dodatok k tejto zmluve zo dňa 27. 09. 2012, Všeobecné podmienky na poskytovanie verejnej telefónnej služby, Cenník pre poskytovanie služieb spoločnosti Slovak Telecom, a. s., faktúra č. 7303785556 vystavená na sumu 119,50 Eur (zmluvná pokuta) za obdobie od 08. 03. 2013 do 07. 04. 2013 splatná do 25. 04. 2013, zmluva o postúpení pohľadávok medzi právnym predchodcom navrhovateľa a navrhovateľom uzavretá dňa 20. 11. 2014, pokus o zmier zo dňa 22. 09. 2015 adresovaný

odporcovi, opatrenia vykonané súdom za účelom zistenia súčasného pobytu odporcu s negatívnym výsledkom a obsahom spisu v danej veci. Po oboznámení sa s týmito listinnými dôkazmi okresný súd zistil tento skutkový stav veci:

Predmetom konania bolo uloženie povinnosti odporcovi zaplatiť navrhovateľovi sumu 119,50 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 119,50 Eur od 26. 04. 2013 do zaplataenia, a to v lehote do 3 dní od právoplatnosti súdneho rozhodnutia.

Právny zástupca navrhovateľa vyjadril súhlas s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania, iba na základe predložených listinných dôkazov. V žalobnom návrhu písomne uviedol, že zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 20. 11. 2014 postúpil postupca Slovak Telekom, a. s., Karadžičova 10, Bratislava, na navrhovateľa - postupníka pohľadávku voči odporcovi. Postupca uzatvoril dňa 27. 09. 2012 s odporcom zmluvu č. 5961277. Jej predmetom bolo poskytovanie telekomunikačných služieb v zmysle zákona o elektronických komunikáciách v platnom a účinnom znení. Na základe tejto zmluvy postupca - právny predchodca navrhovateľa poskytol odporcovi telekomunikačné služby, špecifikované v zmluve za podmienok v nej stanovených a vo Všeobecných podmienkach. Odporca sa zaviazal zaplatiť za poskytnuté telekomunikačné služby cenu stanovenú v zmluve a v cenníku. Postupca vyúčtoval odporcovi cenu za poskytnuté telekomunikačné služby, a to na základe vystavenej faktúry, pričom následne postúpil žalovanú pohľadávku na faktúre navrhovateľovi. Rozpis jednotlivých vyúčtovaných položiek je uvedený vo vopred citovanej faktúre č. 7303785556 na sumu 119,50 Eur (zmluvná pokuta) za obdobie od 08. 03. 2013 do 07. 04. 2013 splatnej do 25. 04. 2013, ktorá je očíslovaná variabilným symbolom. Doposiaľ odporca dlhovanú sumu neuhradil, napriek zaslanému pokusu o zmier zo dňa 22. 09. 2015. Zároveň navrhovateľ predložil Dodatok k zmluve o poskytovaní verejných služieb Fix, ktorý v bode 1 písm. b) upravuje záväzok účastníka riadne a včas platiť cenu za zriadenie a poskytovanie služieb podniku podľa zvoleného programu služieb a dodržiavať svoje povinnosti v súlade so zmluvou, týmto Dodatkom a VP a cenníkom pre poskytovanie služieb podniku. Podľa bodu 3 Dodatku v prípade porušenia záväzku účastníka uvedeného v bode 1 písm. b), v bode 2 tohto dodatku, v dôsledku čoho dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto Dodatku. Zároveň v tomto bode 3 sa uvádza, že účastník berie na vedomie a súhlasí s tým, že v prípade porušenia povinnosti účastníka realizovať pravidelné zmluvné dobíjanie podľa bodu 1 písm. c) tohto Dodatku, je podnik oprávnený vo vzťahu k SIM karte, ako aj vo vzťahu ku ktorejkoľvek ďalšej zmluve uzavretej medzi účastníkom a podnikom, dočasne prerušiť alebo obmedziť účastníkovi poskytovanie služieb, a to až do splnenia povinnosti realizovať nerealizované pravidelné zmluvné dobíjanie alebo do zániku zmluvy Fix. V danom prípade bola dojednaná medzi účastníkmi konania doba viazanosti na 24 mesiacov a zmluvná pokuta stanovená na sumu 119,50 Eur, ktorá je predmetom tohto sporu. Je nesporné, že odporca neuhradil vystavenú faktúru, týkajúcu sa tejto vyúčtovanej zmluvnej pokuty. Z bodu 1 písm. c) Dodatku k tejto zmluve vyplýva záväzok účastníka - odporcu včas a riadne pravidelne realizovať zmluvné dobíjanie.

Podľa § 43 ods. 12 Zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách účastník je povinný a) používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom a so zmluvou o poskytovaní verejných služieb, b) platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry, c) používať iba telekomunikačné zariadenia spĺňajúce požiadavky osobitných predpisov.

Podľa § 44 ods. 1 veta prvá a druhá citovaného zákona, zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy.

Na posudzovaný vzťah medzi účastníkmi konania bez ohľadu na jeho právnu formu je potrebné aplikovať ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré obsahujú všeobecnú úpravu spotrebiteľských zmlúv.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na

prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Súd konštatuje, že podľa § 488 OZ záväzkovým právnym vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok. Občiansky zákonník v ust. § 544 OZ umožňuje zmluvným stranám dojednať pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu. Toto kogentné ustanovenie určuje aj podmienky platného dojednania zmluvnej pokuty. V dohode o zmluvnej pokute musí byť určená aj povinnosť, ktorú zmluvná pokuta zabezpečuje, a to za dodržania podmienky jej určitosti, zrozumiteľnosti s poukazom na § 37 ods. 1 OZ. V tejto súvislosti súd poznamenáva, že zmluvná pokuta je zmluvou určená peňažná suma, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak dôjde k porušeniu dojednaných povinností, ktoré na seba zmluvou prevzal, a to aj vtedy, keď porušením povinnosti veriteľovi nevznikla škoda. Pokutu možno dohodnúť tak pre prípad, že k splneniu nedôjde vôbec alebo iba čiastočne, alebo pre prípad, že bude porušená akákoľvek zmluvná povinnosť. Ďalej súd uvádza, že ak navrhovateľ v danom spore uplatnil nárok na zaplatenie len zmluvnej pokuty, mal dôkaznú povinnosť tvrdenie o vzniku tohto nároku preukázať. Navrhovateľ nepredložil dôkaz, z ktorého by bolo zrejmé, akú konkrétnu povinnosť, na ktorú existencia zmluvnej pokuty sa viazala, odporca porušil a kedy k porušeniu došlo. Navrhovateľ okrem zmluvy, jej dodatku a faktúry o vyúčtovaní zmluvnej pokuty žiadny iný dôkaz nepredložil ani nenavrhol vykonať ďalšie dôkazy. Podľa názoru súdu navrhovateľ mal predložiť dôkaz o tom, či si odporca plnil svoje povinnosti a v prípade, že ich neplnil, z čoho takáto skutočnosť vyplýva, pretože nie je možné priznať zaplatenie zmluvnej pokuty navrhovateľovi len na základe vopred pomenovaných listinných dôkazov. Navrhovateľ nekonkretizuje porušenú povinnosť zo strany odporcu, taktiež nie je zrejmé, či navrhovateľ prestal poskytovať odporcovi služby z dôvodu, že porušil svoje povinnosti a z dôvodu, že ubehla lehota, že došlo k vypojeniu SIM karty alebo odstúpeniu od zmluvy. S poukazom na ust. § 120 O.s.p. preto sú návrh navrhovateľa zamietol, keďže neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, či odporca porušil konkrétnu zmluvnú povinnosť, v prípade porušenia ktorej by mu vznikol nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty dohodnutej v dodatku zmluvy.

Napriek uvedenému súd poukazuje na ust. § 53 ods. 1 OZ, ktoré výslovne zakazuje dodávateľom použiť v spotrebiteľských zmluvách také zmluvné podmienky, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán na úkor spotrebiteľa. Občiansky zákonník dodávateľom zakazuje zneužívať dodávateľom svoje postavenie pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv, najmä pri príprave svojich zmluvných formulárov (všeobecné obchodné podmienky, všeobecné dodacie podmienky a pod.), ktoré pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv prekladajú spotrebiteľovi a zároveň určuje aj právny účinok, ktorý sa spája s neprijateľnou podmienkou uvedenou v spotrebiteľskej zmluve. Neprijateľné podmienky sú neplatné, a táto neplatnosť je absolútna s poukazom na to, že ust. § 52 OZ nie je uvedené v taxatívnom výpočte prípadov relatívnej neplatnosti právneho úkonu podľa § 40a OZ.

Z ust. § 53a ods. 1 OZ vyplýva pre dodávateľa povinnosť zdržať sa v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi používania zmluvnej podmienky, ktorú súd v akomkoľvek súdnom konaní označil za neprijateľnú, resp. podmienky s rovnakým významom. Z tohto ustanovenia možno vyvodiť precedenty charakter

súdneho rozhodnutia v spotrebiteľských veciach, to znamená, ak sa súd zaoberá žalobou spotrebiteľa, ktorá sa týka zmluvnej podmienky, ktorá už bola iným súdom riešená v prospech spotrebiteľa, potom musí každý súd z takéhoto rozhodnutia vychádzať. Ak súd už raz vyslovil neprijateľnosť konkrétnej zmluvnej podmienky, dodávateľovi vzniká ex lege povinnosť zdržať sa ďalšieho používania takejto zmluvnej podmienky. Teda dodávateľ je na základe právoplatného rozhodnutia súdu v takýchto veciach povinný odstrániť zo svojich VOP neprijateľné zmluvné podmienky a do tej doby je povinný zdržať sa dojednávania ďalších zmlúv so spotrebiteľmi, ak ide o dotknuté obchodné podmienky.

Zmluvná pokuta je jedným zo zabezpečovacích prostriedkov a má akcesorickú povahu, teda pri svojom vzniku predpokladá existenciu hlavného záväzku, na zabezpečenie ktorého má slúžiť. Dohoda o zmluvnej pokute musí mať obligatórne písomnú formu a musí vzniknúť na základe konsenzu vôle dodávateľa a spotrebiteľa. Zároveň však musí vyhovieť súdnej kontrole neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách po zhodnotení všetkých okolností konkrétneho prípadu. Súd SR určil neplatnosť zmluvnej podmienky dojedanej v zmluvách o pripojení uzatváraných právnych predchodcom navrhovateľa z dôvodu neprijateľnosti podmienky (rozsudok Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/161/2011 zo dňa 06. 12. 2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 13Co/18/2012 zo dňa 11. 09. 2012). Ide o právoplatné rozhodnutia, a preto navrhovateľ bol povinný zdržať sa zmluvnej podmienky v dodatku v predmetnej zmluve.

Slovné spojenie uvádzané v dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb Fix - v bode 3 prvá veta: „V prípade porušenia záväzku účastníka uvedeného v bode 1 písm. b), v bode 2 tohto dodatku, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto Dodatku.“. Takéto slovné spojenie determinuje neurčitý okruh rôznych porušení alebo vzťahov, pričom dojednanie o zmluvnej pokute za porušenie povinností, ktoré dodávateľ označil len príkladným spôsobom, je neakceptovateľné a predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Takéto dojednanie o zmluvnej pokute nie je možné považovať ani za individuálne dojednanie s poukazom na § 53 ods. 2 OZ, nakoľko dojednanie o zmluvnej pokute je v zmluve uvedené podobne ako v ďalších formulárových zmluvách, a ani odporca nemohol žiadnym spôsobom ovplyvniť výšku zmluvnej pokuty, ktorá bola rovnaká po celú dobu viazanosti. Táto nezohľadňovala, kedy došlo k porušeniu zmluvnej povinnosti, či na začiatku zmluvného vzťahu alebo na konci zmluvného vzťahu, výška zmluvnej pokuty zostala nemenná počas celej doby viazanosti v prípade porušenia zmluvy, teda aj v prípade, ak by účastník zmluvy si splnil svoju povinnosť odoberať služby poskytované navrhovateľom, riadne platil ich úhradu až do doby krátko pred uplynutím doby viazanosti (napr. v prípade nezaplatenia poslednej úhrady), mal by povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v plnej výške. V danom prípade neprimeranosť sankcie sa prejavila osobitne v spojení s časovým aspektom jej uloženia.

Na základe takto zisteného skutkového stavu preto súd prvým výrokom rozhodol tak, že návrh navrhovateľa zamietá.

Pri rozhodovaní o trovách konania súd vychádzal z ust. § 142 ods. 1 O. s. p. Odporca bol v spore úspešný, trovy konania si neuplatnil, ani žiadne mu nevznikli. Preto súd vyslovil druhým výrokom tohto rozhodnutia, že odporcovi náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní od jeho písomného doručenia, vo vyhotovení dvojmo, na Okresný súd Banská Bystrica.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho robí, akej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedenie rozhodnutia proti ktorému smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, v čom sa napadnuté rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha a musí byť podpísané a datované.

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ak ten kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, ak účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, ak v tej istej veci sa už prv

právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, ak súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy, ak konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ak súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, ak súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ak doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), ak rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak si povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zák. č. 233/1995 Z. z.